

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA

KLASA: 214-03/20-01/01
URBROJ: 444-05/01 -20-1
Zagreb, 11. ožujka 2020.

N A P U T A K
O PONAŠANJU KOD POJAVE KORONAVIRUSA

Što je koronavirus?

Koronavirus je virusna bolest sa simptomima sličnim gripi. Brzo se širi, a u nekim slučajevima može dovesti do težih komplikacija respiratornog sustava i smrti. Iako virus potječe od životinja, on se sada širi s osobe na osobu. Virus se uglavnom prenosi kapljičnim putem pri kihanju i kašljanju. Trenutno se procjenjuje da vrijeme inkubacije koronavirusa (vrijeme između izlaganja virusu i pojave simptoma) traje između dva i 12 dana. Iako su ljudi najzarazniji kada imaju simptome nalik gripi, postoje naznake da neki ljudi mogu prenijeti virus bez da imaju simptome ili prije nego se oni pojave.

Koji su simptomi zaraze?

Koliko je poznato, virus može uzrokovati blage simptome slične gripi poput:

- povišene tjelesne temperature
- kašlja
- otežanog disanja
- bolova u mišićima i
- umora.

U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, sindrom akutnog otežanog disanja, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta. Osobe koje boluju od kroničnih bolesti podložnije su težim oboljenjima.

Rizične skupine

Općenito djeca, starije osobe i osobe s kroničnim bolestima (poput povišenog tlaka, srčanih bolesti, dijabetesa, poremećaja jetre i bolesti dišnih puteva) imaju veći rizik razvoja težih simptoma zaraznih bolesti. S obzirom da se radi o novoj bolesti, te su dostupni podaci nepotpuni, još ne znamo koje skupine ljudi imaju teži ishod zaraze koronavirusom.

Liječenje bolesti

Ne postoji posebno liječenje za ovu bolest. Pristup liječenju pacijenata s infekcijama vezanim uz koronavirus je liječenje kliničkih simptoma (npr. povišene temperature). Pružanje njege

(npr. pomoćna terapija i praćenje – terapija kisikom, infuzija i antiviralni lijekovi) može biti vrlo učinkovito kod zaraženih osoba.

Gdje se može testirati?

Ukoliko vaš liječnik smatra da se trebate testirati, uputit će vas u daljnji postupak. Trenutno se dijagnostika provodi samo u Klinici za infektivne bolesti u Zagrebu.

Mjere vezane za međunarodni promet ljudi

Opseg preporučenih mjera u tri kategorije:

1. Svi strani državljani koji ulaze u Republiku Hrvatsku iz sljedećih država/područja

- Kina: provincija Hubei, uključujući grad Wuhan

- Italija

- Njemačka: Okrug Heinsberg u njemačkoj saveznoj državi Nordrhein-Westfalen

- Južna Koreja: grad Daegu i provincija Cheongdo

- Iran

bit će upoznati s mjerom obaveznog smještaja u karantenu na razdoblje od 14 dana

2. Svi hrvatski i strani državljani koji ulaze u Republiku Hrvatsku iz sljedećih država/područja:

- Kina (osim područja obuhvaćenih 1. kategorijom mjera)

- Južna Koreja (osim područja obuhvaćenih 1. kategorijom mjera)

- Hong Kong

- Japan

- Singapur

dobit će rješenje o obvezi samoizolacije u trajanju od 14 dana

3. Preporučuje se svim građanima da odgode putovanja koja nisu nužna u sve države i regije koje su u većoj mjeri zahvaćene novim koronavirusom.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA PREPORUČA IZBJEGAVANJE PUTOVANJA U NAVEDENA PODRUČJA.

Mjere vezane za odgodu ili ograničavanje organiziranih skupova

1. Preporučuje se do daljnjega odgoditi sve skupove i organizirana okupljanja na kojima sudjeluje više od 1000 ljudi

2. Odluku o odgađanju organiziranih javnih okupljanja s manje od 1.000 sudionika donose županijski krizni stožeri civilne zaštite na temelju lokalne i opće epidemiološke situacije, osobitostima sudionika i vrsti kontakta među sudionicima.

3. Svi organizatori okupljanja dužni su osigurati najviše higijenske standarde koji uključuju:

- Jasno istaknute sljedeće upute:

- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Plakat-za-javne-prostore-B1-COVID-19_HR-ENG.pdf

- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Pranje_ruku_.pdf

- Osigurati punktove s dezinfekcijskim sredstvima

- Dati jasnu uputu sudionicima da se suzdrže od uobičajenog neverbalnog komuniciranja koje uključuje rukovanje i izbjegavaju bliži socijalni kontakt
- Dati jasnu uputu sudionicima ako imaju respiratornu bolest i/ili povišenu temperaturu (veću od 37.5°C) da ne dolaze na manifestacije
- Prije početka manifestacije dobiti suglasnost županijskog stožera civilne zaštite i nadležnog Zavoda za javno zdravstvo da su ispunili propisane upute

Što učiniti ako sam bio u bliskom doticaju s osobom oboljelim od koronavirusa?

Osoba koja je tijekom zadnjih 14 dana bila u bliskom kontaktu s oboljelim od koronavirusa bit će stavljena pod aktivni nadzor u samoizolaciji. To znači da će osoba biti u samoizolaciji doma, mjeriti tjelesnu temperaturu jednom dnevno te biti u svakodnevnom kontaktu sa nadležnim epidemiologom. Ako osoba pod zdravstvenim nadzorom razvije znakove respiratorne bolesti, epidemiolog koji provodi nadzor postupit će u skladu sa sumnjom na koronavirusa (dogovara se transport u bolnicu radi dijagnostike i liječenja), a kontakti se stavljaju pod zdravstveni nadzor. Ako osoba po završetku zdravstvenog nadzora ne razvije simptome respiratorne bolesti, epidemiolog šalje obavijest o završetku zdravstvenog nadzora nadležnim ustanovama.

Koja su pravila za dezinfekciju/pranje ruku?

Pranje i dezinfekcija ruku ključni su za sprječavanje infekcije. Ruke treba prati često i temeljito sapunom i vodom najmanje 20 sekundi. Kada sapun i voda nisu dostupni možete koristiti dezinficijens koji sadrži najmanje 60% alkohola. Virus ulazi u tijelo kroz oči, nos i usta stoga ih nemojte dirati neopranim rukama.

Jesu li kirurške maske učinkovita zaštita protiv koronavirusa?

Kirurške maske sprječavaju širenje infekcije s bolesnih ljudi na druge. Kirurške maske su manje učinkovite u zaštiti ljudi koji nisu zaraženi. Za uobičajeni socijalni kontakt s oboljelim dovoljna je kirurška maska i održavanje udaljenosti najmanje jedan metar od bolesnika. Zdravstvenim djelatnicima koji su u doticaju s pacijentima za koje se sumnja ili je potvrđen koronavirus savjetuje se korištenje kirurške maske ili maske veće razine filtriranja (FFP2), a kod zahvata gdje se stvara aerosol FFP3 maske.

Upute za vatrogasce

S obzirom na epidemiološku situaciju u Hrvatskoj i okruženju, Hrvatska vatrogasna zajednica do daljnjeg nalaže odgađanje održavanja skupština vatrogasnih organizacija, kao i ostalih javnih okupljanja svih vatrogasnih organizacija na području Republike Hrvatske. Posebno se preporuča vatrogasnim organizacijama i vatrogasnim djelatnicima da kontakt s osobama (posjeti delegacija, odlazak na natjecanja, zajedničke vježbe) koje dolaze iz zahvaćenih područja (navedeni na stranici 2) odgode do daljnjeg kako bi se spriječio rizik mogućeg širenja novim koronavirusom.

U slučaju eskalacije stanja, pratite upute Nacionalnog stožera civilne zaštite RH, županijskih kriznih stožera civilne zaštite županijskih vatrogasnih zapovjednika i glavnog vatrogasnog zapovjednika RH.

Hrvatska vatrogasna zajednica uputila je zahtjev za nabavom 1.000 kompleta zaštitne opreme za svaku županiju i dodatnih 1.000 kompleta.

S obzirom na epidemiološku situaciju koja se brzo može mijenjati, pa se i ove preporuke mogu promijeniti, predlažemo da pratite mrežne stranice Ravnateljstva Civilne zaštite, HZJZ-a (www.hzjz.hr) i Ministarstva zdravstva na kojima se svakodnevno objavljuju ažurirani podatci vezano uz koronavirus, kao i mjere prevencije:

<https://civilna-zastita.gov.hr/>

<https://zdravstvo.gov.hr/koronavirus-i-mjere-prevencije/4952>

<https://www.hzjz.hr/medunarodna-istrazivanja/koronavirus-najnoviji-podatci/>

<https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/pitanja-i-odgovori-o-novom-koronavirusu2019-ncov/>

Brojevi telefona Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za građane na temu koronavirusa: 091 468 30 32 i 099 468 30 01. Dostupni su za svaki radni dan od 8 do 22 sata te subotom i nedjeljom od 8 do 14 sati.

GLAVNI VATROGASNI ZAPOVJEDNIK

Slavko Tucaković, univ.spec.oec.

Popis telefonskih brojeva epidemiologa u pripravnosti:

Zavod	Broj pripravnosti
ZZJZ "Dr. Andrija Štampar", Zagreb	091 46 96 444
ZZJZ Županije krapinsko-zagorske	099 245 55 45
	091 730 79 13
	091 510 31 65
ZZJZ Sisačko moslavačke županije	098 29 35 78
	098 293576
	098 29 35 72
	098 981 32 73
ZZJZ Karlovačke županije	098 247 630
ZZJZ Varaždinske županije	099 211 98 02
ZZJZ Koprivničko križevačke županije	098 59 22 15
ZZJZ Bjelovarsko bilogorske županije	098 49 20 24
ZZJZ Primorsko goranske županije	091 125 72 10
ZZJZ Ličko senjske županije	091 504 49 17
ZZJZ Virovitičko podravske županije	098 46 59 45
	098 46 59 44
ZZJZ Požeško slavonske županije	098 98 29 204
ZZJZ Brodsko posavske županije	091 51 70 426
ZZJZ Zadarske županije	098 33 27 65
ZZJZ Osječko baranjske županije	031 225 717
ZZJZ Šibensko kninske županije	091 43 41 201
ZZJZ Vukovarsko srijemske županije	091 37 04 290
	0912700366
ZZJZ Splitsko dalmatinske županije	091 15 12 003
ZZJZ Istarske županije	098 441 821
ZZJZ Dubrovačko neretvanske županije	098 24 34 54
ZZJZ Međimurske županije	098 55 88 11
ZZJZ Zagrebačke županije	099 736 87 84
Hrvatski zavod za javno zdravstvo	098 22 77 53

CORONAVIRUS (2019-nCoV)

Simptomi

Što je Coronavirus?

Coronavirus je virusna bolest koja se manifestira simptomima sličnim gripi. Brzo se širi, mogu se zaraziti i ljudi i životinje. U nekim slučajevima može dovesti do teških komplikacija respiratornog sustava ili smrti.

Cjepivo trenutno ne postoji!

Rizične skupine

Kako se širi?

Izravnim kontaktom sa zaraženom osobom

Kapljicnim putem (kihanje, kašljanje)

Dodirom predmeta i površina izloženih virusu

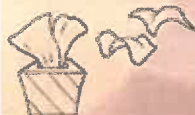

Preventivne mjere

Prati ruke

Izbjegavati kontakt sa domaćim i divljim životinjama

Koristiti maramice

Nositi masku

Konzultirati liječnika